

Source :

หน้า

Date : 2 ส.ย. 2561

Page : 2

No : 61178730

คนไทยโดนหลอกง่ายไปไหม? กับเรื่องราคาน้ำมัน

2

ข่าวหลอก ข่าวลวง ข่าวเท็จ ข่าวกู่ ข่าวบิดเบือนเยอะมากขึ้นเป็นดอกเห็ดจนน่าตกใจในช่วงนี้

ออกตัวก่อนเลยนะครับว่า ไม่ได้จะแก้ตัว แก้ต่างให้รัฐบาล เพราะรัฐบาลก็ควรมีโฆษกคอยชี้แจงด้วยวิธีต่างๆ แล้วทั้งสิ้น ไม่ว่าจะเป็ข่าวบิดเบือนในรูปแบบใดก็ตาม

ครั้งนี้มาในลักษณะแบบทำภาพข่าวแชร์ไปทั่วแบบผิดๆ เกี่ยวกับประเด็น “ราคาน้ำมัน” สาเหตุ และครม.มาพลังงาน

วันนี้ผมขอความเชิขนของผู้รู้ทางการเงิน และผู้รู้ทางพลังงานตัวจริงมาเปิดพื้นที่เล่าให้ฟังแทนครับ ไม่ได้อยากจะให้เชื่อเลย แต่ขอให้อย่างน้อยค่อยๆ อ่านแบบเปิดใจกว้างๆ แล้วทำความเข้าใจด้วยเหตุผล สติ ข้อมูล และคิดข้ช้หน้าหนักกันดูครับ ว่า ในรายละเอียดทั้งหมดในบทความนี้จะช่วยให้เราทำความเข้าใจกับประเด็นราคาพลังงานได้ไม่มากก็น้อยเลยทีเดียว

บทความแรกเริ่มกันที่ของคุณบรรจง พงษ์พานิช แกอธบายไว้ในหัวข้อว่า “ให้ลดราคาน้ำมันผลประโยชน์จะตกกับใคร?”

วิาทะพลังงานกลับมาร้อนแรงอีกวาระหนึ่ง มีการจัดข้อมูลต่างๆ ของทั้งสองฝ่ายออกมาชักจูงโน้มน้าวต่างๆ นานา ซึ่งผมสังเกตดู ก็เป็นการเลือกสรรข้อมูลที่เป็นประโยชน์กับแนวทางการรณรงค์ของฝ่ายตน บางครั้งก็เป็นข้อมูลที่ไม่ครบไม่เกี่ยวข้องกัน เช่น เอราราคาขายปลีกสุดท้ายมาเทียบให้ดูเลยๆ ไม่บอกรายละเอียดด้านภาษี แล้วเลือกแต่จะเทียบกับประเทศที่อยากเทียบ หรือไม่ก็เลือกคัดสรรข้อมูลในวัน ในช่วงเวลาไม่ปกติมาแสดง

วันนี้ผมก็เลยขอเอางานวิจัยด้านวิชาการ มาแสดงเพื่อโน้มน้าวความเชื่อฝังของผมบ้างนะครับ ในงานวิจัยของIMF เมื่อปลายปี 2558 เรื่อง “The unequal benefits of fuel subsidies revisited : Evidence for developing countries.”

ซึ่งมีหลักฐานเชิงประจักษ์ชัดเจนว่าการแทรกแซงด้านราคาในพลังงานนั้นมีผลเสียมากมาย ทำให้เกิดการบิดเบือนหลายด้าน และที่สำคัญ ผลประโยชน์จากการแทรกแซงอุดหนุนนั้น (ซึ่งก็คือต้นทุนของประเทศ ของประชาชนทุกคนแหละครับ) กลับไปตกกับคนรวยคนมั่งมีเสียเป็นส่วนใหญ่ คนจนได้รับกระเส็นกระสายแต่เพียงส่วนน้อยถึงน้อยมากเท่านั้น

การวิจัยที่รวบรวมข้อมูลจากประเทศกำลังพัฒนา บอกว่าทุกบาทที่มีการอุดหนุนราคาพลังงาน ผลประโยชน์ทั้งทางตรงทางอ้อมจะตกกับคนที่รวย 20% แรกเฉลี่ย ถึง 45 สตางค์ ขณะที่กลุ่มคนรายได้น้อยที่สุด 20% สุดท้าย จะได้รับเพียง 7 สตางค์เท่านั้น ...แต่ถ้าเอาผลทางตรง โดยเฉพาะน้ำมัน ถ้าลดราคาาลงลิตรละ 1 บาท คนรวยสุดหนึ่งในห้าแรกจะได้ไปถึง 65 สตางค์ ขณะที่คนจนหนึ่งในห้าสุดท้าย จะได้แค่ 2.4 สตางค์เท่านั้น ต่างกันถึง 27 เท่าตัว (ทั้งหมดดูรายละเอียดในชาร์ตและตารางที่ผมนำมาโพสต์ด้านล่างได้นะครับ หรือจะเข้าไปอ่านทั้งเปเปอร์ก็ได้ใน <http://www.imf.org/external/pubs/ft/wp/2015/wp15250.pdf> ครับ)

ขอแปลขยายให้ง่ายๆ อีกทีนะครับ ...ถ้าเราลดภาษีน้ำมันลิตรละ 1 บาท เราใช้น้ำมันเฉลี่ย 90 ล้านลิตร/วัน ปีหนึ่ง 32,900 ล้านลิตร ปีหนึ่งรัฐก็จะเสียรายได้ไป 32,900 ล้านบาท (ต้องไป

หาเพิ่มทางอื่น หรือลดค่าใช้จ่ายลง) แต่ประโยชน์จะตกกับคนรวยที่สุด 13 ล้านคน (ที่มีผลอยู่ในนั้นด้วย) เสีย 21,385 ล้านบาท ได้คนละ 1,645 บาท ขณะที่คนจนสุด 13 ล้านคน แบ่งกันไป 790 ล้านบาท ได้แค่คนละ 61 บาทเท่านั้น แล้วจะลดภาษี หรืออุดหนุนราคาไปทำไมครับ ให้ประโยชน์มาตกกับคนมีร่ำรวยๆ ลีลาอย่างผมทำไม จะว่าไป ในทางกลับกันนั้น ภาษีน้ำมัน นับเป็นภาษีที่มีประสิทธิภาพประสิทธิผลมากที่สุดอันหนึ่ง คือ เก็บจากคนรวยมากกว่าเป็นลำดับขึ้นไป (ดูตารางอีกทีได้นะครับ) ซึ่งก็เป็นการสมควร เพราะคนรวยย่อมใช้สาธารณูปโภคมากกว่า ใช้ถนนหนทางมากกว่า ก็ควรจ่ายมาก

.....ที่จริงเราควรขึ้นภาษีน้ำมันมากกว่านี้อีกด้วยซ้ำ แล้วเอาเงินไปช่วยคนจน ช่วยคนด้อยโอกาสแบบเต็มๆ จะดีกว่ามาก (ถ้าคนจนรับภาระไม่ไหว ก็แจกถุงปอองสวัสดิการไปตรงๆ ได้เลยครับ) นี่ว่าในส่วนของภาษีและค่าเงินกองทุนต่างๆ เท่านั้นนะครับ ในส่วนของค่าการกลั่น และค่าการตลาดที่มีคนเลือกเอาข้อมูลอดีตวันที่มีมันต่ำผิดปกติ มาโน้มน้าวต่างๆ ผมได้เคยอธิบายไว้แล้ว จะหาโอกาสมาอธิบายอีกทีนะครับ

ขอเรียนว่า การปล่อยให้ทุกอย่างเป็นไปตามกลไกตลาดเป็นหลัก โดยรัฐเข้ากำกับ เข้าแทรกแซงเท่าที่จำเป็นอย่างประเทศไทยทำอยู่ เป็นนโยบายพลังงานที่ได้รับการพิสูจน์แล้วว่าเป็นทางเลือกที่ดีว่าการแทรกแซงเกินควร ซึ่งจะก่อให้เกิดการบิดเบือน และเป็นปัญหาระยะยาวมากกว่าครับ

โดยเฉพาะสำหรับประเทศกำลังพัฒนาที่มีแหล่งพลังงานไม่พอเพียงกับความต้องการอย่างเรา ซึ่งก็มีงานวิจัยต่างๆ ยืนยันมากมาย อย่างตัวอย่างที่ผมยกมา (ถึงตอนนี้ ก็คงมีคนมาด่าว่า IMFเป็นทาสทุนพลังงานอีกแหละครับ)

ก่อนที่จะเลือกเชื่อ จะเลือกสรุปอะไร ลองฟังความให้รอบด้าน แล้วใช้หลัก “กาลามสูตร” คิดเสียก่อนนะครับ

ปล. ผมเป็นสมาชิกของกลุ่มปฏิรูปพลังงานเพื่อความยั่งยืน (Energy Reform for Sustainability) ครับ

ส่วนอีกท่านหนึ่งคือ คุณเทวินทร์ วงศ์วานิช ซึ่งแจ้งต่อข้อกล่าวหา 8 ประเด็น ที่ตรงมากันไปใหญ่โตในหลาย ๆ เรื่อง นั่นคือ..

1. ปตท.ขายน้ำมันแพงกว่าประเทศเพื่อนบ้าน?

ตอบ : มีทั้งแพงกว่าและถูกกว่า เมื่อเปรียบเทียบราคากับเพื่อนบ้าน มาเลเซียต่ำที่สุด สิงคโปร์สูงที่สุด ในขณะที่ประเทศอื่นๆ ใกล้เคียงกับเรา ปัจจัยของราคาขายปลีกคือ ต้นทุนเนื้อน้ำมันและค่าการตลาดของผู้ค้าที่จะไม่ต่างกัน ที่แตกต่างกันคือภาษีที่แต่รัฐบาลแต่ละประเทศกำหนด มาเลเซียมีรายได้จากการส่งออกน้ำมันและก๊าซมาก จึงแทบไม่เก็บภาษีผู้ใช้ในประเทศ สิงคโปร์เก็บเยอะ เพราะต้องการจำกัดการใช้รถยนต์ ไทยและประเทศอื่นๆ เป็นผู้นำเข้า น้ำมัน จึงเก็บภาษีสรรพสามิตมาเป็นบรรทัดฐาน สำหรับสร้าง/ซ่อมถนน และพัฒนาระบบขนส่งมวลชนให้คนส่วนใหญ่ สำหรับราคาในประเทศไทย บีเอ็ม ปตท. ไม่เคยสูงกว่าบีเอ็มต่างชาติ และจะต่ำกว่าเป็นบางวัน

2. ปตท.ส่งออกน้ำมันถูกกว่าที่ขายในประเทศ?

ตอบ : ราคาส่งออกใกล้เคียงกับราคาหน้าโรงกลั่นที่ขายในประเทศ ราคาที่ ปตท. ส่งออกเป็นราคาตลาดในภูมิภาค ซึ่งจะสะท้อนราคาเนื้อน้ำมันเป็นหลัก ยังไม่รวมภาษีสรรพสามิต เพื่อนบ้านที่ซื้อไป ก็ขายที่บีเอ็มในราคาที่สูงขึ้น เพราะต้องบวกภาษีในประเทศเขา สิงคโปร์ ซึ่งนำเข้าน้ำมันดิบมากล้น ก็ส่งออกน้ำมันสำเร็จรูปในราคาที่ต่ำกว่าที่ขายในประเทศเช่นกัน

3. ปตท.แอบขึ้นราคาน้ำมันต่อเนื่อง โดยไม่บอกประชาชน?

ตอบ : ไม่จริง การขึ้นราคาขายปลีกในประเทศเป็นไปตามราคาตลาดโลก ไทยมีโรงกลั่นเอง แต่ต้องนำเข้าน้ำมันดิบมากล้นในช่วง 2 เดือนที่ผ่านมา น้ำมันดิบโลกมีราคาสูงขึ้น 20% ปตท. ปรับราคาขายปลีกเท่าที่จำเป็นเพื่อรักษาค่าการตลาดประมาณ 1.60-1.80 บาทต่อลิตร ตั้งแต่ 6 เม.ย. ปตท. ปรับขึ้นราคา 6 ครั้ง

ราคาต่ำกว่าบีเอ็มต่างประเทศรวม 9 วัน ในอดีต ปตท.เป็นหนึ่งในผู้ค้าไม่กี่รายที่ประกาศการปรับราคาล่วงหน้าเพื่อประโยชน์ของผู้บริโภค ตั้งแต่ 26 เม.ย. กระทรวงพลังงานขอความร่วมมือผู้ค้าทุกรายไม่ให้ประกาศล่วงหน้าเพื่อสร้างการแข่งขันด้านราคา ปตท. จึงปฏิบัติตาม โดยไม่มีเจตนาปิดบังแต่อย่างใด ปัจจุบันกระทรวงพลังงาน ได้ผ่อนผันเรื่องนี้ ปตท.จึงกลับมาประกาศล่วงหน้าสำหรับการปรับราคาลงในวันที่ 26 พ.ค. นี้

4. ปตท.กำไรเยอะ จากการผูกขาดขายน้ำมันแพง?

ตอบ : ไม่จริง ธุรกิจค้าขายน้ำมันเป็นตลาดเสรี มีผู้ค้ามากมายกว่า 30 ราย แต่ละรายมีสิทธิตั้งราคาเอง ค่าการตลาด 1.60-1.80 บาท/ลิตร แบ่งให้ Dealers เจ้าของบีเอ็มแล้ว ยังไม่คุ้มค่าการลงทุน ทุกบีเอ็มจึงต้องเปิดร้านสะดวกซื้อและร้านค้าอื่นเพิ่มขึ้นเพื่อหารายได้เสริม กำไรทั้งหมดของปตท.มาจากธุรกิจน้ำมันเพียง 10% ที่เหลือเป็นผลตอบแทนจากการลงทุนจำนวนมากในธุรกิจก๊าซสำรวจและผลิต โรงกลั่นและปิโตรเคมี ณ สิ้นปี 2560 ปตท. มีสินทรัพย์รวมทั้งสิ้น (Total Assets) 2.23 ล้านล้านบาท มีกำไร 135,000 ล้าน คิดเป็นผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (ROA) 6% ซึ่งต่ำกว่าค่าเฉลี่ยของการทำธุรกิจทั่วไป

5. ปตท.ผลิตก๊าซและน้ำมันในประเทศมากมาย ควรเอาอุดหนุนราคา?

ตอบ : ไม่ควร เพราะ ปตท.สผ. (บ.ลูกของ ปตท.) มีสัดส่วนการผลิตก๊าซและน้ำมัน 30% ของผู้ผลิตในประเทศ เทียบเท่าเพียง 10% ของการใช้พลังงานทั้งหมด รายได้จะไม่เพียงพอที่จะนำมาอุดหนุนราคาได้อย่างมีนัยสำคัญ นอกจากนั้นยังต้องสำรองรายได้สำหรับการขยายการลงทุนเพื่อความมั่นคงทางพลังงานในอนาคต

6. คุณภาพน้ำมันและบริการของ ปตท. ต่ำกว่ามาตรฐาน?

ตอบ : ไม่จริง ปตท. พัฒนาคุณภาพน้ำมันสูงกว่ามาตรฐานทั่วไป ทั้งเรื่องประสิทธิภาพของเครื่องยนต์ และลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม ปตท. เป็นผู้นำด้านการสรรหาสินค้าและบริการที่ตอบสนองความต้องการและอำนวยความสะดวก ปลอดภัยของลูกค้า

7. ปตท. มุ่งแต่ทำกำไร ไม่เคยช่วยเหลือสังคม?

ตอบ : ไม่จริง บีเอ็ม ปตท. เปิดพื้นที่ให้เกษตรกร ชาวนา ชาวสวนนำผลิตภัณฑ์มาวางขายตรงให้ลูกค้า โดยไม่คิดค่าใช้จ่าย บีเอ็ม ปตท. จัดกิจกรรม เช่น ห้องน้ำ 20 บาท โครงการแยกขยะเพื่อนำรายได้ไปช่วยสถานศึกษาในชุมชน ปตท. ตั้งบริษัท Social Enterprise เพื่อสนับสนุนวิสาหกิจชุมชนให้สร้างรายได้ร่วมกับธุรกิจของ ปตท. และร่วมกิจกรรมดูแลสังคม ชุมชน และสิ่งแวดล้อมมาอย่างต่อเนื่อง เช่น ปลูกป่า หนึ่งแฉก รางวัลลูกโลกสีเขียว โรงเรียนวิทยาศาสตร์กำเนิดวิทย์ สถาบันวิทยสิริเมธี ปาในกรุง ฟันฟูลังบางกะเจ้า จัดประกวดศิลปกรรม ปตท. ทุกปี สนับสนุนสมาคมกีฬา 5 ประเภท ทำโครงการ Pride of Thailand

8. นายทุน / นักการเมือง เป็นเจ้าของ ปตท.?

ตอบ : ไม่จริง รัฐบาลไทย โดยกระทรวงการคลังและกองทุนวายุภักษ์ ถือหุ้น ปตท. ประมาณ 83.5% อีก 32% ถือโดยสถาบันการเงิน/กองทุน ที่เหลือ 4.5% ถือนักลงทุนรายย่อยทั้งหมดนี้คือ หนึ่งในข่าวบิดเบือนที่จะกระพือกันออกมาเรื่อยๆ ครับ

และจะมีตามมาก็เรื่อง VAT ที่ตรงมากันทุกปี ไม่เชื่อลองดูสิครับ เรื่องนี้ถ้ามีประเด็นอีกเมื่อไหร่ก็ต้องมาอธิบายกันอีก รอบอยู่ดี เราในฐานะสื่อก็จะขออธิบายข้อมูลความจริง หรือเอาคำอธิบายของผู้ตัวจริงมาเผยแพร่ต่อให้ทุกคนทราบกันครับ แต่อย่าลืมว่า นี่! คือหน้าที่หลักของทมิฬขมรัฐบาลที่เราไม่ได้อยากก้าวล่วงงานของท่าน เราไม่ได้อยากจะต้องมาชี้แจงแก้ต่างให้ท่าน แต่เราทนไม่ได้จริงๆ ที่ความไม่จริงมันเผยแพร่ไปไกลมาก และท่านก็ไม่เคยรับมือมันได้ดีเลย.. เราอยากเห็นคนไทยอยู่ในสังคมแห่งสติ และการเรียนรู้มากกว่าการกระพือดราม่าไม่หยุดหย่อนอย่างไม่ได้เรียนรู้และพัฒนาครับ..ต้องช่วยกันอธิบายต่อไป